

G. 07 277171

Srs. Parlamentaris del PSOE

Es Mercadell a 26 de març de 1.990

Benvolguts Srs.

Com a representants polítics del poble que us ha elegit i com a responsables de les decisions polítiques que preneu en nom del poble i pel seu bé, amb motiu de la Compilació del Drets Forals que afecten als habitants de les Balears i entenent que aquests han de ser per millorar les condicions dels residents d'una regió i no per desfavorir-los dels de la resta de l'Estat, us oferim la següent documentació que esperem us ajudi a prendre una decisió respecte la continuïtat o no de la figura jurídica de la Societat Rural Menorquina reflectida en aquests Furs i que ningú s'amaga d'afirmar que és una de les claus més importants per la continuïtat de l'agricultura a la nostra illa de Menorca.

Com molt bé saben aquesta oportunitat és única, si s'aprova la present Compilació, passarà a ser Llei, i després les possibilitats de revisar-la o derogar-la seran tan llunyanes, que potser ja serà massa tard per a la supervivència del sector agrari menorquí.

Atentament:

Sígnat: Antoni Marnó

Antoni Marnó

G-07 277171

I. INTRODUCCIO

L'entrada de l'Estat Espanyol a la CMB ha suposat molts canvis per a la nostra vida social, cultural, econòmica i política. Ningú s'amaga d'afirmar que el futur és Europa i que hem d'anar modernitzant les nostres estructures per fer-les competitives a les de la resta dels estats, evitant en tot moment no poder-nos beneficiar de les ajudes que ens aporta ser membres de la Comunitat.

Al nostre entendre la figura jurídica de la Societat Rural Menorquina, explicitada a l'article núm. 64 del Dret Foral impedeix als pagesos menorquins tenir les mateixes condicions que els pagesos de l'Estat Espanyol i encara molt menys que els europeus.

Com deia l'Honorable Sr. Pere J. Morey i Ballester, Conseller d'Agricultura del Govern Balear al Consell Agrari celebrat a Sineu el passat dia 8 de juny de 1.988, i així consta a l'acta aixecada d'aquesta reunió: "... és lògic que no es contempli la situació jurídica de "Ses amitges" ja que la CEE segurament ignori aquesta figura ja que és més que anacrònica, és mitgeval . . . . Es necessari que les nostres illes, s'adaptin el més possible i el més rapidament a les estructures del Mercat Comú."

G - 07 277171

2. SOCIETAT RURAL

Potser la primera qüestió seria el perquè si és una "Societat Rural" no es dóna d'alta o baixa com a societat, paga el dret de societats, passa el registre de propietats i presenta uns estatuts que hauran de ser legalitzats com tota societat de producció.

A més en el cas de que un lloc canviï de pagès les despeses i entenimenthan de ser entre el pagès entrant i el sortint, quan el més lògic seria que si es dissol una societat el que s'ha de fer càrrec de la part que deixa la societat és l'altre part (i no un tercer que no té res a veure ni té perquè haver de discutir cap condició amb la part sortint) i després pel seu compte i risc fer un nou acte d'entrega al pagès entrant.

G - 07277171

3. TITULARITAT DE L'EXPLOTACIÓ AGRÀRIA

El Reglament (CEE) 797/1.985 sobre la millora de l'eficàcia de les estructures agràries, el desenrotlla el Real Decret 808/1.987 de 19 de juny.

Segons l'article 5e podran beneficiar-se de les ajudes previstes en l'apartat 1) de l'article Núm.4 aquelles explotacions agràries que el seu titular: a) Exerceixi l'activitat agrària com a activitat principal. b) Tengui una capacitat professional suficient. c) Presenti un pla de millora material de l'explotació d'acord amb el previst a l'apartat d'aquest article. d) Es comprometi a portar una comptabilitat simplificada durant un mínim de cinc anys ...

A l'article 2^{on} d'aquest mateix reglament defineix l'agricultor a títol principal com a tota persona física que la seva renda procedent de l'explotació agrària sigui igual o superior al 50% de la seva renda total i dediqui a la mateixa més d'un 50% del seu temps de treball.

La figura del titular de l'explotació agrària queda ben definida a l'article 2^{on} de la Llei 49/1.981 de 24 de desembre.

"Als efectes d'aquesta Llei, s'entén per explotació familiar agrària el conjunt de bens i drets organitzats empresarialment per el seu titular per a la producció agrària, primordialment amb fins de mercat, sempre que constitueixi el medi de vida principal de la família, pugui tenir capacitat per a proporcionar-li un nivell socioeconòmic anàleg al d'altres sectors i reuneixi les següents condicions:

- a) que el titular desenvolupi l'activitat empresarial agrària com a principal, assumint directament el risc inherent a la mateixa.
- b) que els treballs en l'explotació siguin realitzats personalment pel titular i la seva família, sense que l'activitat de l'explotació agrària tingui fins a un 50% de caràcter subsidiari i que el benefici net sigui efectiu.

G. 07 277171

4. ELS USOS I COSTUMS

L'últim paràgraf de l'article 64 en qüestió diu que : " En allò que no es preveu en aquest títol o que no s'ha expressament establert al contracte constitutiu, hom s'ha de subjectar exclusivament als usos i costums."

Així entrem al món obscur i confús dels usos i costums que resulten molt aleatoris per fer justícia quan difícilment hi ha els mateixos criteris a tota l'illa. Degut al canvi de producció i de sistema de conreu, molts per no dir tots, han quedat superats i n'han sorgits uns altres que no poden ser norma perquè no són generals i perquè no tenen prou durada.

Era costum que als llocs hi hagués bous, avui no en trobaríeu cap en tota l'illa, però encara estan a moltes motes. El pagès pagava els mis-satges, avui si n'hi ha es paguen a mitges. Els fills del pagès eren mitjans de producció pels que no es pagava ni una pesseta, ara en la majoria dels casos, o cobren un sou o treballen fora. Madona mai havia cobrat la feina que fa fora de les cases: formatjar, munyir,... avui hi ha madones que cobren un sou pel seu treball realitzat a l'explotació. Abans es tenien molt clars els sementers i la quantitat de blat o ordi a sembrar ... Si és amb els estims abans es valorava la carn dels caps que s'entregaven o es rebien, avui ja hi ha bastants de caps valorats segons la seva producció, és lògic que la millora de la cabana sigui reconeguda econòmicament al pagès que l'ha aconseguida.

Per tant, què es vol dir quan es parla d'usos i costums, qui els pot fer bons o vàlids? ...

No té què significar establir una llei que doni poder a uns " usos i costums " per fer justícia quan no s'entén bé, quan s'ha de preveure de què s'ha de servir, i quan no s'entén bé el seu sentit i no se'n pot parlar amb claredat.

G - 07 277171

5. LA INSEGURETAT EN LA FEINA

El costum que si perdura és el de que el contracte pot ser desdit cada any per una de les dues parts, el que no fa aconsellable de part del pagès una inversió un any davant un altre, sense saber si podrà recuperar el que ha invertit i el seu rèdit, perquè no hi ha un sistema de justipreu fiable a l'hora de valorar els seus béns quan deixa l'explotació.

Això també desfavoreix als pagesos menorquins ja que per obtenir qualsevol ajuda de la CEE l'agricultor s'ha de comprometre a exercir l'activitat agrària un mínim de cinc anys (vegeu Rd 808/87 Art. 5^è - l.d) i Art. 12 a) però si cada any el poden treure de la finca, com pot assegurar que exercirà l'activitat agrària cinc anys?

A l'article 109 de la Llei d'Arrendaments rústics, quan parla de la duració de les aparceries diu al punt 4: " Rebut el preavis per l'aparcer, aquest podrà optar per l'abandonament al cendent del conreu de la finca, o per continuar com arrendatari, conforme al disposat en l'article 119 d'aquesta llei.

Al nostre entendre aquesta llei és justa, però no és d'aplicació a Menorca ja que diu a la seva Disposició Adicional 1. " La present llei serà d'aplicació a tot el territori nacional , sense perjudici de:

- A) L'aplicació preferent dels dret civils, forals o especials a tots els territoris de l'Estat on hi hagi normes peculiars al respecte!"